

**ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

Гуманітарний факультет

Кафедра германської філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор – проректор
з науково-педагогічної роботи

_____ Б.О. Коробко
« ____ » _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КРАЇНОЗНАВСТВО (ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА)

(шифр і назва навчальної дисципліни)

підготовки **бакалавна** _____
(назва ступеня вищої освіти)
спеціальності **014 «Середня освіта»**

**Полтава
2019 рік**

Робоча програма «Країнознавство (друга іноземна мова)» для студентів спеціальності 014 «Середня освіта» спеціалізації 014.02 «Середня освіта (Мова і література (англійська))».

Складена відповідно до освітньої програми «Галузевий переклад» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта» спеціалізації 014.02 «Середня освіта (Мова і література (англійська))» галузі знань 01 Освіта.

Розробник: канд.філол.наук, доцент, доцент кафедри германської філології та перекладу Дмитренко О.В.

Погоджено

Керівник групи забезпечення спеціальності: к. філол. н., доцент, доцент кафедри іноземної філології та перекладу _____ О.Л. Балацька

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу

Протокол від «___» _____ 2019 року №

В.о.завідувача кафедри германської філології та перекладу _____ (Воробйова О.С.)

Схвалено навчально-методичною радою факультету

Протокол від « » _____ 2019 року №

Голова навчально-методичної ради факультету _____ (.)

« » _____ 2019 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання денна	форма навчання заочна
Кількість кредитів – 5	Галузь знань <u>01 «Освіта»</u>	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 150			
Модулів – 2	Спеціальність: <u>014 «Середня освіта»</u> спеціалізації <u>014.02 «Середня освіта (Мова і література (англійська))»</u>	Рік підготовки:	
		3-й	
Змістових модулів – 2		Семестр	
		5-й	
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>Бакалавр</u>	20 год.	
		Практичні, семінарські	
		30 год.	
		Лабораторні	
		0 год.	
		Самостійна робота	
		100 год.	
		Індивідуальна робота: 0 год.	
Вид контролю: 5-й семестр – екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50/100

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Пропонований курс покликаний через поглиблене вивчення мови як основної ознаки нації і втілення національної культури та німецьких реалій сприяти оволодінню системою ідей і поглядів, що відбиті у значенні окремих мовних одиниць, пробудити повагу і любов до країни, мова якої вивчається. Мову як майбутній фах неможливо вивчати без урахування тих її значень і особливостей функціонування, які реально властиві носіям мови і необхідні для повноцінного спілкування з ними. Для перекладача мова повинна засвоюватись одночасно з культурою, яка має стати дисципліною-спільником при вивченні мови, тому що переклад потребує значного обсягу фонових знань при відтворенні німецького тексту.

Мета курсу «Країнознавство (друга іноземна мова)» - ознайомити студентів із сучасною німецькою дійсністю в усіх її аспектах через мову, сприяти оволодінню ними системою притаманних народу-носію мови ідей і поглядів, а також сформувати у студентів лінгвістичну, комунікативну та краєзнавчу компетенції.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Курс «Країнознавство (друга іноземна мова)» покликаний дати необхідні країнознавчі відомості та виробити практичні навички в оволодінні німецької мови, набуті у курсі Практика усного та писемного мовлення та Практика усного та письмового перекладу

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

• У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- основні особливості соціокультурного розвитку країни, мова якої вивчається,
- володіти лексику та країнознавчою інформацією за розмовними темами, що передбачені програмою дисципліни,
- володіти системою ідей і поглядів, що відбиті у значенні окремих мовних одиниць,
- бути здатними використовувати специфічні для певної мови засоби спілкування, що сприятиме регулюванню мовленнєвої поведінки згідно з нормами, прийнятими в певній мовній спільності.

- проявляти повагу і любов до країни, мова якої вивчається.

уміти:

- здійснювати свою мовленнєву поведінку відповідно до основних особливостей соціокультурного розвитку Німеччини.
- користуватися мовою як засобом спілкування в тому готовому вигляді, в якому вона входить у схему особистісних і соціальних відносин (звичаї, обов'язкові правила, усталені норми поведінки).
- порівнювати відповідні лінгвоетнокультурні норми рідної мови і мовлення з іноземною мовою, що вивчається,
- здійснювати адекватний двобічний переклад.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
------------	---------------	--------	---------------------	-----------------------

60-63	Е	Достатньо	Студент має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни
-------	---	-----------	--	---

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з дисципліни «Країнознавство (друга іноземна мова)» є виконання практичних завдань з відповідних тем, презентації результатів виконаних творчих завдань, написання стандартизованих та індивідуальних тестових завдань, контрольних робіт.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Німеччина. Географічне положення. Клімат. Населення.

Федеральні землі. Політичний устрій ФРН. Економіка країни.

Тема 1. Німеччина. Загальна характеристика країни

Географічне положення, кордони. Мовні одиниці, що відбивають географічні реалії Німеччини. Відбиття історії Німеччини в мовних одиницях.

Практичне заняття № 1

Тема 2. Державний і політичний устрій Німеччини

Парламент Німеччини: Бундестаг, Бундесрат. Провідні партії ФРН. Конституція і право. Виборча система. Мовні реалії до теми.

Практичне заняття № 2

Тема 3. Економіка Німеччини. Загальна характеристика федеральних земель.

Основні промислові підприємства ФРН. Розбудова сільського господарства. Ринок праці. Охорона навколишнього середовища. Фінансова і банківська система. Зовнішня економіка. Відбиття економічного розвитку Німеччини в мові.

Практичне заняття № 3-4

Тема 4. Берлін – столиця об'єднаної Німеччини

Історія міста. Визначні пам'ятки Берліну. Наукове і культурне розмаїття життя берлінців.

Практичне заняття № 5-6

Тема 5. Німецька мова. Діалекти та говірки.

Походження німецької мови. Споріднені мови. Діалекти і говірки. Національні варіанти німецької мови (німецька мова у Швейцарії, австрійська/ німецька тощо).

Практичне заняття № 7-8

Змістовий модуль II. Література Німеччини. Сучасний стан розвитку культури, освіти і мистецтва ФРН. Німецькомовні країни Європи.

Тема 6. Національні та релігійні свята ФРН.

Святкування Різдва, Нового року та Великодня у ФРН. Карнавал. Фашинг. Трійця. День об'єднання Німеччини.

Практичне заняття № 9-10

Тема 7. Система освіти у Німеччині. Розвиток культури та мистецтва.

Своєрідність середньої та вищої освіти ФРН. Типи навчальних закладів. Навчання іноземців (гранти та стипендії). Музика. Театр. Пам'ятки архітектури (замки Баварії, Мекленбурга, Бремена, Баден-Вюртенберга).

Практичне заняття № 11-12

Тема 8. Література Німеччини: минуле і сучасність.

Німеччина – країна поетів та мислителів. Розвиток літературного процесу у ФРН (історичний екскурс. Життєвий і творчий шлях письменників-класиків німецької літератури). Німецькомовні Нобелівські лауреати у галузі літератури.

Практичне заняття № 13-14

Тема 9. Німецькомовний світ (Австрія, Швейцарія, Люксембург, Ліхтенштейн)

Німецькомовні країни Європи: Австрія, Швейцарія, Ліхтенштейн, Люксембург. Мовна ситуація в кожній із цих країн. Найбільші міста країн. Політичний устрій. Розвиток економіки. Визначні пам'ятки архітектури.

Практичне заняття № 15

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Німеччина. Географічне положення. Федеральні землі. Політичний устрій ФРН. Економіка країни.													
Тема 1 Географічне положення, кордони. Клімат. Населення. Мовні одиниці, що відбивають географічні реалії Німеччини. Відбиття історії Німеччини в мовних одиницях.	15	2	2			10							
Тема 2.. Парламент Німеччини: Бундестаг, Бундесрат. Провідні партії ФРН.	15	2	2			10							

Конституція і право. Виборча система. Мовні реалії до теми.												
Тема 3 Економіка Німеччини. Основні промислові підприємства ФРН. Зовнішня економіка. Відбиття економічного розвитку Німеччини в мові.	15	2	4			10						
Тема 4.: Берлін. Історія міста. Визначні пам'ятки Берліну. Наукове і культурне розмаїття життя берлінців.	15	2	4			10						
Тема 5. Німецька мова. Діалекти та говірки. Походження німецької мови. Споріднені мови. Діалекти і говірки. Національні варіанти німецької мови	16	2	4			10						
Разом за змістовим модулем 1	76	10	16			50						
Змістовий модуль 2. Література Німеччини. Сучасний стан розвитку культури, освіти і мистецтва ФРН. Німецькомовні країни Європи.												
Тема 6. Святкування Різдва, Нового року та Пасхи. Карнавал. Фашинг. Трійця. День об'єднання Німеччини.	15	2	2			10						
Тема 7. Своєрідність середньої та вищої освіти ФРН. Типи навчальних закладів. Навчання іноземців (гранти та стипендії). Музика. Театр. Пам'ятки архітектури (замки Баварії, Мекленбурга, Баден-Вюртенберга).	15	2	4			10						
Тема 8. Німеччина –	30	4	6			20						

країна поетів та мислителів. Розвиток літературного процесу у ФРН (історичний екскурс. Життєвий і творчий шлях письменників-класиків німецької літератури). Німецькомовні Нобелівські лауреати у галузі літератури.												
Тема 9. Німецькомовні країни Європи: Австрія, Швейцарія, Ліхтенштейн, Люксембург. Мовна ситуація в кожній із цих країн.. Політичний устрій. Розвиток економіки. Визначні пам'ятки архітектури. Найбільші міста країн	15	2	2			10						
Разом за змістовим модулем 2	74	10	14			50						
Усього годин	150	20	30			100						

9. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Семінарські заняття не передбачені	

10. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Німеччина. Географічне положення. Кордони. Клімат. Населення.	2
2	Державний і політичний устрій Німеччини Парламент. Партії у ФРН.	2
3	Економіка Німеччини. Характеристика. Федеральних земель.	4
4	Берлін – столиця об'єднаної Німеччини. Історія міста. Визначні пам'ятки Берліну.	4
5	Національні та релігійні свята Німеччини. Святкування Різдва, Нового року та Великодня у ФРН.	4
6	Система освіти у Німеччині. Розвиток культури та мистецтва.	2
7	Святкування Різдва, Нового року та Пасхи. Карнавал. Фашинг. Трійця. День об'єднання Німеччини.	4
8	Література Німеччини: минуле і сучасність. Розвиток літературного процесу у ФРН. Життєвий і творчий шлях письменників-класиків німецької літератури. Нобелівські лауреати у галузі літератури.	6
9	Німецькомовні країни Європи: Австрія, Швейцарія, Ліхтенштейн,	2

	Люксембург. Загальна характеристика. Мовна ситуація в кожній із цих країн.	
	Усього годин	30

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Лабораторні заняття не передбачені	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, скласти конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання заліку за контрольними питаннями.

Питання

для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Опрацювання розмовної теми «Die geografische Lage und Grenze der BRD». Aus der Geschichte Deutschlands	10
2	Підготуватися до обговорення розмовної теми : «Das politische System“	10
3	Опрацювання розмовної теми: «Die Entwicklung der Ökonomischen System von 1949 bis 2010».	10
4	Прочитати, перекласти та переказати текст: «Sehenswürdigkeiten von Berlin».	10
5	Опрацювання розмовної теми: «Die deutsche Sprache»	10
6	Підготуватися до обговорення розмовної теми: «Weihnachten», «Ostern»	10
7	Опрацювання розмовної теми: «Hochschulbildung in Deutschland»	10
8	Вивчення напам'ять вірша Гейне «Lorelei». Опрацювання розмовної теми: „Die deutschsprachige Nobelpreisträger“.	20
9.	Здійснити віртуальну подорож до німецькомовних країн, підготувати тему: «Eine Reise durch deutschsprachige Länder Europas»	10
	Усього годин	100

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом

14. Методи навчання

Використовуються методи навчання іноземної мови з урахуванням комунікативного підходу до вивчення мови, класичних та сучасних педагогічних технологій навчання німецької мови, новітніх технічних засобів навчання мови, а саме:

1. Усне опитування.
2. Робота з географічною та політичною картою Німеччини.
3. Монологічне та діалогічне висловлювання за темою.
4. Перегляд та обговорення художніх і документальних фільмів.
5. Переклад тексту. Складання плану та складання ситуацій з використанням додаткового матеріалу.
6. Читання, переклад та переказ текстів.
7. Огляд путіводів по містах Німеччини.

15. Методи контролю

Контроль успішності студентів проводиться на основі поточного (модульного) контролю, підсумкового (залік на фінальному етапі вивчення дисципліни) контролю відповідно до вимог, зазначених у робочій програмі, за результатами, відображеними в академічних журналах груп (на спеціально відведених сторінках).

Підсумковою формою контролю є залік у 2 семестрі. Допуском до заліку є певний рівень виконання робочого плану:

- відвідування лекційних та практичних занять;
- позитивна поточна успішність (наявність кількох позитивних оцінок, відсутність невідпрацьованих незадовільних оцінок у журналах);
- виконання самостійних завдань;
- виконання індивідуальних завдань, тестових і контрольних робіт.

Передбачено опрацювання самостійно дібраних текстів за темами: «Епізод з історії Німеччини», «Система освіти у ФРН», «Найбільші міста Німеччини», «Проблеми молоді у ФРН» тощо.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					екзамен	Сума
Змістовий модуль № 1						
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
6	5	5	6	6		
Змістовий модуль № 2						
T 6	T7	T8	T9			
6	5	6	5			

T1, T2, T3, ... T 9 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них до 50 балів студент може отримати впродовж семестру, решта 50 балів припадає на підсумковий контроль.

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді на практичних заняттях, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних семінарських занять) – до 50 балів).

Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 50 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен Він здійснюється у формі письмового тесту відповідно до вимог Положення «Про семестровий контроль у ПолтНТУ».

17. Методичне забезпечення

Розроблено (на явний паперовий та електронний носії) програму та робочу програму курсу, дібрано матеріали для самостійного опрацювання, матеріали для аудіювання, опорні конспекти лекцій

- 1 Відеофільм „Die fünf neuen Bundesländer“
1. Відеофільм „Die Weimarer Klassik, Das Land der Griechen mit der Seele suchend“
2. Німецькі лічилки, прислів'я, вірші, оповідання.
3. Казки братів Грімм.
4. Художній фільм „Goethe“
5. Політична карта Німеччини.
6. Географічна карта Німеччини
7. Путіводії по великих містах Німеччини та Австрії

18. Рекомендована література

Базова

1. Богданова О.А. Лингвострановедение и страноведение. Германия. Австрия. Швейцария : [Учебно-метод.пособие] / Ольга Александрова Богданова. – С.-Петербург, 2010. – 110 с.
2. Євгененко Д.А., Кубинський Б.В. Лінгвокраїнознавство німецькомовних країн : [Посібник для студентів вищих закладів освіти та середніх навчальних закладів] – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 416 с.
3. Кудіна О.Ф. Країни, де говорять німецькою : [Навч.посібник з лінгвокраїнознавства] / Олена Федорівна Кудіна. – Вінниця, 2002. – 344 с.
4. Ключева Т. В. Die Schweiz, Luxemburg, Liechtenstein. Landeskundliches Lehrwerk / Т.В.Ключева — М. : НВИ-ТЕЗАУРУС, 1999. – 318 с.
5. Лопушанський Я., Радченко О. Країнознавство (Німеччина - Австрія). – Дрогобич : Посвіт, 2014. – 352 с.

Допоміжна:

1. Ватлин А.Ю. Германия в XX веке : Научное издание / А.Ю.Ватлин. – М. : 2002. – 336 с.
2. Кречмер Г. Фракції. Партії в парламенті / Г.Кречмер. — К. : Заповіт, 1999.

3. Маркина Л.Г. Культура Германии : [Лингвострановедческий словарь] / Л.Г. Маркина. – М., 2006. – 1164 с.
4. Митрофанов П. История Австрии с древнейших времен до 1792 г. / П. Митрофанов. – М., 2003. – 160 с.
5. Родин О.Ф. Bundesrepublik Deutschland : [учебное пособие по страноведению] / О.Ф.Родин. – М., 2009. – 448 с.
6. Факти про Німеччину / [переклад з нім. Володимира Шелеста]. — Франкфурт-на-Майні, 2008. – 192 с.
7. Kulenko V.J., Wlassow J.N. Deutsch. – Вінниця : Nowa Knyha Verlag, 2002. – 416 с.
8. Geschichte der Bundesrepublik Deutschland. Bd. I-V. — Munchen: Bayerische Landeszentrale für politische Bildungsarbeit, 1993.
9. Berger P. Kurze Geschichte Österreichs im 20 Jahrhundert / P.Berger. – Wien, 2008. – 216 S.
10. Österreich : Tatsachen und Zahlen. – Wien, 2000. – 224 S.

19. Інформаційні ресурси

www.tatsache-über-deutschland.de

www.willkommen-in-deutschland.de

www.freytagbernd.com

Робоча програма навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство країн другої іноземної мови» для студентів спеціальності 035 «Філологія». Полтава, 2016 року. (Електронна версія в електронній бібліотеці ПолтНТУ)